

Umsögn um matsáætlun Sundabrautar

Akraneskaupstaður fagnar framgangi við undirbúningi Sundabrautar og þeirri tímaáætlun um undirbúning framkvæmda og framkvæmdartíma. Akraneskaupstaður leggur ríka áherslu á að verkið Sundabraut verði að veruleika því samgöngubætur og vegtengingar við höfuðborgarsvæðið af vestur og norðulandi eru afar mikilvægar.

Akraneskaupstaður hefur í mörg ár lagt áherslu á bættar vegtengingar og bættar almenningssamgöngur og ekki síst við höfuðborgarsvæðið. Umræða um Sundabraut er áratuga gömul og til hennar horft við umræður um framtíð byggðar á Akranesi og áhrif á hana.

Með tilkomu Sundabrautar styttist vegalengd á milli höfuðborgarsvæðis og Akranes talsvert. Ennfremur mun ferðatími styttest. Verulegar tafsamt er að aka núverandi leið, vegna umferðarþunga og vegna að farið í gegnum Mosfellsbæ og efri byggðir Reykjavíkurborgar. Þá skal lögð áhersla á að mat áhrifum horfi til hvernig fjölbreyttari ferðamáti, eins og almenningssamgöngur geti breytst og geti nýtt framkvæmdina og þannig orðið augljósari valkostur.

Stytting á ferðatíma hefur ekki verið metin, enda liggja ekki fyrir endanlegar útfærslur á tengingum Sundabrautar við megin umferðaæðar höfuðborgarsvæðis. En gróf nálgun á styttingu ferðatíma á milli miðbæjar Akranes og miðbæjar Reykjavíkur er getur orðið allt að 30 mín??

Akraneskaupstaður hefur reynslu af samfélagsbreytingu, með tilkomu verulega bættum vegtengingum og styttingu vegalengda. 1998 opnuðu Hvalfjarðargöng og stytta vegalengd um allt eina klst. Allnokkrar rannsóknir og úttæktir hafa verði gerðar á áhrifum af gerð Hvalfjarðarganga og mætti í við mat á áhrifum af framkvæmdum við Sundabraut horfa til þeirra. Það væri mikilvægt að meta áhrif af Sundabraut á byggðapróun norðan Hvalfjarðar, eins og á áhrifasvæði framkvæmda við Sundabraut.

Fyrir allmörgum árum var gerð könnun á atvinnusókn Akurnesinga. Koma þar í ljós að allt að 30% íbúa sóttu atvinnu, nám eða þjónustu til Reykjavíkur daglega. Könnun þessi er komin til ára sinna og mikilvægt að við mat á áhrifum framkvæmdar við Sundabraut, verði sambærileg könnun endurtekin. Frá þeim tíma hefur íbúum fjölgað umtalsvert og breytingar hafa orðið og í vaxandi mæli sækir fólk af höfuðborgarsvæðinu atvinnu og þjónustu á Akranesi. Með vaxandi bæjarfélagi eykst fjöldi þeirra sem daglega sækja þangað atvinnu og búseta á Akranesi er góður kostur, þó atvinna sé á

höfuðborgarsvæðinu. Eftirspurn eftir húsnæði er þar drifkraftur og á Akranesi er stöðugt og gott framboð á íbúðarhúsnæði og lóðum til uppbyggingar.

Íbúum Akranes hefur fjölgað verulega frá opnun Hvalfjarðargangna. Skipulag Akraneskaupstaðar og staða innviða er í stakkbúið til að taka talsverða fjölgun íbúa og fyrirtækja. Fyrirliggur skipulagt atvinnusvæði/lóðir og enn frekari skipulagsvinna er í gangi um svæði fyrir atvinnuuppbyggingu.

Akraneskaupstaður er eigandi að Faxaflóahöfnum, ásamt nágrannasveitafélögum sínum. Faxaflóahafnir eiga hafnarmannvirki á Akranesi. Þar standa nú yfir endurbætur á viðlegukanti og dýpkun hafnarinnar. Með þeim framkvæmdum er verið að styrkja stöðu hafnsækinnar starfsemi verulega. Með tilkomu Sundabrautar batnar enn samkeppnisstaða hafna á Akranesi vegna vöruflutninga og afgreiðslu á skipum – hvort sem er vegna fiskveiða, vöru eða fólksflutninga. Í skipulagsferli er landfylling sem hugsuð er til atvinnustarfsemi, byggingarlóðir fyrir hafnsækna starfsemi.

Með stofnun Faxaflóahafna, sem einnig reka hafnarmannvirki á athafnarsvæðinu á Grundartanga var ekki síst verið að horfa til þess að geta þar tekið við sem megin flutningahöfn landsins. Við árhifamat af framkvæmdum við Sundabraut ætti að horfa til þess hvaða hlutverk Grundartangasvæðið getur haft, vegna skipulagsmála Sundabrautar og tengingar hennar yfir Klettsvík og vegtengingar við samgöngukerfi Reykjavíkur.

Hvalfjarðargöng eru orðin 25 ára og umferð um þau komin framúr þeim spám sem gerðar voru á undirbúningstíma þeirra. Það kallar orðið verulega á framkvæmdir við gerð annara ganga undir Hvalfjörð. Stutt er í, sé það ekki nú þegar, að á álagstímum anna göngin ekki þeim fjölda bíla sem fara um. Akraneskaupstaður hvetur til að metið verði hvort framkvæmd við Sundabraut geti verið tekin í sambandi við gerð annara ganga undir Hvalfjörð. Þá bæði vegna umferðarþunga og öryggis vegfarenda.

Akraneskaupstaður vill því leggja áherslu á að þessar tvær framkvæmdir, Sundabraut og önnur Hvalfjarðargöng, hafi ákveðið samhengi í tíma hvenær þau verða tilbúin til notkunnar.

Sundabraut er hugsuð sem ppp framkvæmdarverkefni. Hvalfjarðargöng voru þannig verkefni og því er viðhorf til greiðslu á notkunargjöldum af samgöngumannvirkjum mögulega annað norðan Hvalfjarðar en almennt er á landinu. Öll merki eru nú um að gjaldheimta af umferð sé í endurskoðun að hálfu ríkisvaldsins. En hver sem niðustaða af þeirri endurskoðun verður þá

getur það ekki verið niðurstaðan að aðeins ein megin tenging við höfuðborgarsvæðið verði með sérstökum veggjöldum, að norðan og vestan. En ekki samgöngutengingar að sunnan og austan. Við matáætlun á framkvæmdum við Sundabraut er því mikilvægt að fjalla um þann veikleika, sem virðist nú blasa við. Þá er lítið fjallað um aðra þætti gjaldtöku af Sundabraut. Eins og tildæmis um hvort eitt gjald er fyrir alla brautina og hvernig gjaldið verður uppbyggt fyrir íbúa sem aka aðeins hluta hennar. Allt eru þetta þættir sem gætu haft veruleg kostnaðaráhrif og þannig áhrif á framkvæmdina. Er íbúa í Grafarholti og sækir vinnu á Akranesi ætlað að greiða fullt gjald af notkun Sundabrautar, svo dæmi.

Vegtengin um Hvalfjarðargöng, Kjalarnes og Sundagöng er langt um einfaldari í rekstri en td vegtengingar yfir heiðar. Það er þó ekki vandalaust fyrir vegfarendur að ferðast um þá leið vegna veðurs. Áhrifa af veðrum þekkjum við á Kjalarnesi og um Kollafjörð. Því er mikilvægt að við gerð matsáætlunar um Sundabraut, semætluð er á endanum til að verða leiðbeinandi um leiðarval og kosti á hvernig Sundabraut verður gerð að horfa sérstaklega til þeirra þátta. Á opnum kynningarfundum á Akranesi um matsáætlun Sundabrautar komu fram sterk sjónarmið um gerð vegar um Kollafjörð og áhrifa veður þar.

Akraneskaudstaður leggur og ríka áherslu á að forgangsöröðun framkvæmda á höfuðborgarsvæðinu verði með þeim hætti að ekki tefji eða takmarki möguleika á byggingu og tengingu Sundabrautar. Við gerð á matsáætlun verður því að vera sjálfstætt mat á hvernig sá þáttur í umhverfi framkvæmdarinnar getur haft áhrif á gerð Sundabrautar og framgang verksins.

Akraneskaupstaðir leggur ríka áherslu á að mat á áhrifum Sundabrautar verði þannig úr garði gert að liggi fyrir hvernig sveitafélög norðan Hvalfjarðar geti brugðist við breytingum og hvernig á framkvæmdatíma Sundabrautar þau geti undirbúið sig fyrir breyttar aðstæður íbúa og fyrirtækja. Hvernig opinberar stofnanir og þá ekki síst þjónustustofnanir hins opinbera geta horft breyttra aðstæðna eftir framkvæmdina.

Með þessari umsögn Akraneskaupstaðar um matsáætlun Sundabrautar hafa hér verið rakin nokkur sjónarmið. Sem helst snúa að hagrænum og samfélagaslegum breytingum sem vert væri að gefa meira vægi. Vísað er til sérstakar reynslu af áhrifum Hvalfjarðarganga og á grundvelli þeirrar athugunnar verði byggðinni norðan Hvalfjarðar og á höfuðborgarsvæðinu auðveldað að undirbúa breyttar aðstæður.

